Falburkolat - az ún. damaszkuszi szoba fa burkolóelemei

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	62.1669.1
Készítés ideje:	1802
Készítés helye:	Damaszkusz
Anyag:	nyárfa
Technika:	színesen festett
Méretek:	hosszúság/szélesség: 550x400 cm

A Damaszkuszból származó szobaberendezést az 1885. évi Antwerpeni Világkiállítás anyagából vásárolta meg az Iparművészeti Múzeum, ahol a keleti műtárgyak kereskedelmére specializálódott londoni Mawe cég mutatta azt be. Az "*ó arabs styl*" ezen impozáns emléke a következő évben a múzeum Andrássy úti épületében került bemutatásra, keleti szőnyegekkel berendezve, amint arról a Vasárnapi Újság 1886. február 14-i száma is beszámolt (ld. itt, p. 114.).

A fából készült mennyezet és falburkolat több mint száz elemből áll, melyek felületét gazdag díszítőfestés borítja. A kb. 5,5 x 4 m alapterületű előkelő lakószoba terét egy gerenda két részre osztja: a kisebb helyiség előtérként szolgált, amelybe két ajtó nyílott. Ennek a térrésznek a burkolóelemeit festett növényi ornamentika és ún. "ajami" technikával, enyves gipszből fapálca segítségével kialakított domború minták díszítik. A nagyobb helyiség oldalfalainak hasonló dekorációs rendszerében festett városképek is helyet kaptak. A falfelületeket ablakok, polcos fülkék és beépített tárolók tagolják.

Az ablakok felett vallási tárgyú arab vers olvasható, amely Mohamed, esetleg Jézus születésére utal: "A születés éjjelén, mely a hité és örömé volt, született az Úr kiválasztott Igazsága, mely által eléretett az erények biztonsága és megtiszteltetett az ő népe. Ő viselte méhében a Dicsőségest az ő idejében, s ő nyerte el azon kegyet, hogy fiának születése által népét jólétre juttatta." (Velics Antal ford.)

A felirat végén álló évszám szerint a falburkolat a Muszlim naptár szerint a hedzsira 1217. évében, azaz a nyugati (Gergely) naptár szerint 1802–1803-ban készült.

Az Iparművészeti Múzeum damaszkuszi szobája Szíria késő Oszmán-kori kézművességének egyik legimpozánsabb emléke. Szintén Damaszkuszból származó enteriőrt őriz a drezdai Museum für Völkerkunde (ld. itt) és a New York-i Metropolitan Museum (ld. itt), s egy hasonló, ugyancsak Szíriából, Aleppóból származó, 1600–1603 között készült enteriőrt őriz a berlini Pergamon Múzeum is (ld. itt).

Irodalom

- Kovács Petronella: Az Iparművészeti Múzeum damaszkuszi szobája. *Műtárgyvédelem*, 2012-2013.. 2013. - 7-37.
- Baktay Ervin: A Közel- és Közép-Kelet újkori művészete. *Élet és Tudomány*, 10. (1955). 1955. - p. 721. (képpel)
- Boncz Ödön: Az Iparművészeti Múzeum arab szobája. *Művészi Ipar*, 1. (1885-86). 1886. - 200-207.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

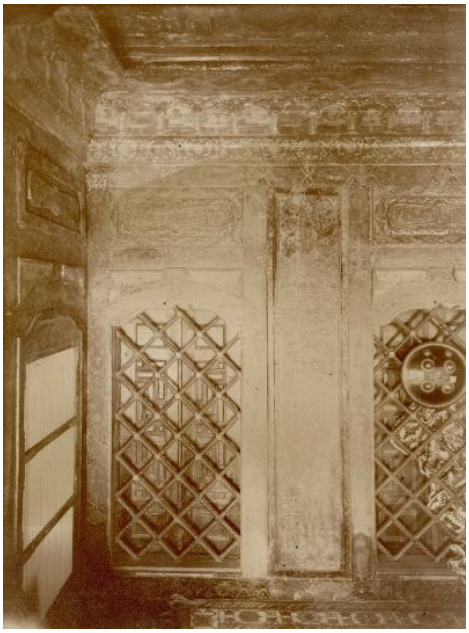

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum